

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
імені П.Л. ШУПИКА

Факультет: терапевтичний
Кафедра : дерматовенерології
Автори: колектив кафедри
(відповідальна- доцент Барінова М.Е.)

«ЗАТВЕРЖДУЮ»
Завідувач кафедри
проф. _____ Літус О.І.
« __ » _____ 2020 р.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ:

**«МЕТОДИКА ГІГІЄНИЧНОЇ ОБРОБКИ РУК, РОБОЧИХ ПОВЕРХОНЬ
ПРИ ВІРУСНИХ І БАКТЕРІАЛЬНИХ ІНФЕКЦІЯХ»**

Київ-2020 р.

МЕТОДИКА ГІГІЄНИЧНОЇ ОБРОБКИ РУК, РОБОЧИХ ПОВЕРХОНЬ ПРИ ВІРУСНИХ І БАКТЕРІАЛЬНИХ ІНФЕКЦІЯХ

Здійснюється відповідно до затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України №798 від 21.09.2010 року.

Термінологія:

- Антимікробний засіб - засіб, який пригнічує життєдіяльність мікроорганізмів (дезінфектанти, антисептики, стерилізанти, хіміотерапевтичні засоби, що включають антибіотики, засоби, які очищають, консерванти).
- Антисептики – хімічні речовини мікробостатичної та мікробоцидної дії, що використовуються для профілактичної і терапевтичної антисептики інтактних і пошкоджених шкірних покривів і слизових порожнин, ран.
- Антисептики для рук – засоби на основі спирту з додаванням або без додавання інших сполук, призначені для деконтамінації шкіри рук з метою переривання ланцюга передачі інфекції.
- Гігієнічна антисептика рук – це обробка рук шляхом втирання антисептика в шкіру рук для ліквідації транзиторних мікроорганізмів.
- Звичайне миття рук – процедура миття водою зі звичайним (без протимікробної дії) милом.

Для гігієни рук медичного персоналу та населення, обробки робочих поверхонь використовують антисептичні засоби, зареєстровані в Україні в установленому порядку.

Загальні вимоги

1. Перед обробкою рук знімаються браслети, годинник, кільця, медичні рукавички.
2. Приміщення, де проводиться обробка рук, повинні бути обладнані умивальником з доступом води, а так само з встановленими трьома дозаторами:
 - із засобом для антимікробної обробки рук;
 - з рідким милом;
 - із засобом для догляду за шкірою.
3. Кожне місце для миття рук по можливості обладнується дозаторами одноразових рушників, серветок і ємністю для використаних засобів.

Стандартна гігієнічна обробка рук

Гігієнічна обробка рук включає звичайне миття рук водою зі звичайним (НЕ антибактеріальним) милом і гігієнічну антисептику рук, тобто втирання спиртового антисептика без застосування води.

Звичайне миття рук рекомендується проводити на початку і в кінці робочого дня, протягом робочого дня стандартною є антисептична обробка рук без застосування води.

Гігієнічна антисептика рук має кілька практичних переваг в порівнянні з миттям, що дозволяє рекомендувати її до широкого практичного застосування населенням.

Показники	Гігієнічна антисептика	Звичайне миття
Наявність води	не потрібно	потрібно
Наявність умивальників	не потрібно	потрібно
Тривалість процедури	30 сек	30 сек — 2 хв.
Наявність рушників	не потрібно	потрібно
Можливе поширення мікроорганізмів в навколишньому просторі	не потрібно	потрібно
Подразнення шкіри	дуже рідко	часто

При порушенні вимог інструкції / методичних вказівок щодо застосування засобів для обробки рук і при недбалому ставленні до профілактичного догляду за шкірою може виникати контактний дерматит.

У разі проведення протиепідемічних заходів (епідемії, пандемії, умови введення карантину і т.д.) існує чітка інструкція по деконтамінації рук, відкритих ділянок тіла, робочих поверхонь, приміщень. ДЕКОНТАМІНАЦІЯ - процес знищення мікроорганізмів з метою забезпечення інфекційної безпеки.

1. Звичайне миття рук

Миття рук, які помірно забруднені, здійснюється звичайним милом і водою (антисептики не застосовуються). Метою звичайного миття рук є видалення бруду і зниження кількості бактерій, що знаходяться на шкірі. Звичайне миття рук обов'язково потрібно перед приготуванням їжі, перед їжею, після відвідування туалету, перед і після догляду за пацієнтом, у всіх випадках, коли руки явно забруднені.

Ретельне миття рук з миючим засобом видаляє з поверхні рук до 99% транзитних мікроорганізмів. При цьому дуже важливо дотримуватися певної техніки миття рук, оскільки спеціальними дослідженнями доведено, що при формальному митті рук залишаються забрудненими кінчики пальців і їх внутрішні поверхні.

Правила обробки рук:

Руки намилюються, потім ополіскуються теплою проточною водою і все повторюється заново декілька разів. Вважається, що при першому намилюванні і обполіскуванні теплою водою мікроби змиваються з шкіри рук. Під впливом теплої води і самомасажу пори шкіри відкриваються, тому при повторному намилюванні і обполіскуванні змиваються мікроби з розкритих пор.

Тепла вода сприяє більш ефективному впливу антисептика або мила, в той час як гаряча вода видаляє з поверхні рук захисний жировий шар. У зв'язку з цим слід уникати вживання занадто гарячої води для миття рук.

ПОСЛІДОВНІСТЬ РУХІВ:

1. Потирати одну об іншу долоню зворотно-поступальними рухами.
2. Правою долонею розтирати тильну поверхню лівої кисті. Поміняти руки.
3. З'єднати міжпальцеві проміжки пальців рук, терти внутрішні поверхні пальців рухами вгору і вниз.
4. З'єднати пальці в "замок", тильною стороною зігнутих пальців розтирати долоню іншої руки.
5. Охопити великий палець лівої кисті великим і вказівним пальцями правої кисті та проводити обертальне тертя. Повторити на зап'ясті. Поміняти руки.
6. Круговим рухом терти долоню лівої кисті кінчиками пальців правої руки. Поміняти руки.
7. Кожен рух повторюється не менше 5 разів. Обробка рук здійснюється від 30 секунд до 1 хвилини.

ОБРОБКА АНТИСЕПТИКОМ (2 етап)

Більш ефективні **спиртові засоби**. Вони можуть використовуватися для швидкої гігієнічної обробки рук. Дезінфікуючий засіб для рук є хорошою альтернативою за умови, що в його формулі вміст спирту становить не менше 60%

До групи спиртовмісних шкірних антисептиків відносяться:

- 0,5% спиртовий розчин хлоргексидину в 70% етиловому спирті;
- 60% розчин ізопропанолу або 70% розчин етилового спирту з добавками;

Гігієнічна антисептика рук: 3 мл препарату наносять на суху шкіру кистей рук і втирають в шкіру до висихання, але не менше 30 сек.

Згідно сайту likicontrol.com.ua в Україні дозволені такі спиртовмісні розчини: (виробник Україна)

- 1) СЕПТИЛ – розчин для зовнішнього застосування 70% по 100 мл у флаконах
- 2) СЕПТИЛ ПЛЮС - розчин для зовнішнього застосування 96% по 100 мл у флаконах
- 3) БІОСЕПТ - розчин для зовнішнього застосування 96% по 100 мл у флаконах
- 4) БІОСЕПТ 70 - розчин для зовнішнього застосування 70% по 100 мл у флаконах
- 5) ВІТАСЕПТ - розчин для зовнішнього застосування 70% по 100 мл у флаконах
- 6) ЕТАНОЛ 70 - розчин для зовнішнього застосування 70% по 100 мл у флаконах
- 7) ЕТАНОЛ 96 - розчин для зовнішнього застосування 96% по 100 мл у флаконах
- 8) ЕТИЛОСЕПТ 70 - розчин для зовнішнього застосування 70% по 100 мл у флаконах
- 9) ЕТИЛОСЕПТ 96 - розчин для зовнішнього застосування 96% по 100 мл у флаконах
- 10) ЕТІЛ - розчин для зовнішнього застосування 96% по 100 мл у флаконах
- 11) ЕТІЛ 70 - розчин для зовнішнього застосування 70% по 100 мл у флаконах
- 12) ЄВРАЕТИЛ 96 - розчин для зовнішнього застосування 96% по 100 мл у флаконах
- 13) ЄВРАЕТИЛ 70 - розчин для зовнішнього застосування 70% по 100 мл у флаконах
- 14) МЕДАСЕПТ 70 - розчин для зовнішнього застосування 70% по 100 мл у флаконах
- 15) МЕДАСЕПТ 96 - розчин для зовнішнього застосування 96% по 100 мл у флаконах
- 16) СЕПТАВІОЛ 70 - розчин для зовнішнього застосування 70 % по 100 мл у флаконах
- 17) СЕПТАВІОЛ 96 - розчин для зовнішнього застосування 96 % по 100 мл у флаконах
- 18) СПИРТ ЕТИЛОВИЙ 70 - розчин для зовнішнього застосування 70 % по 100 мл у флаконах
- 19) СПИРТ ЕТИЛОВИЙ 96- розчин для зовнішнього застосування 96 % по 100 мл у флаконах
- 20) СПИРТ МЕДИЧНИЙ 70 - розчин для зовнішнього застосування 70 % по 100 мл у флаконах
- 21) СПИРТ МЕДИЧНИЙ 96- розчин для зовнішнього застосування 96 % по 100 мл у флаконах
- 22) СПИРТОЛ - розчин для зовнішнього застосування 96 % по 100 мл у флаконах
- 23) ФАРМАСЕПТ - розчин для зовнішнього застосування 96 % по 100 мл у флаконах

24) ФАРМАСЕПТОЛ - розчин для зовнішнього застосування 96 % по 100 мл у флаконах

Антисептики на водній основі:

- 4% розчин хлоргексидину біглюконату;

- Повидон-йодин (розчин, що містить 0,75% йоду)

Також наводимо перелік готових запатентованих засобів дезінфекції.
РЕКОМЕНДОВАНІ ЗАСОБИ: (дозволені для застосування на території України)

ЗАСІБ	ХАРАКТЕРИСТИКА	АКТИВНІСТЬ	ПОКАЗНИК БЕЗПЕКИ
1) ДЕЗЕКОН (компанія «Інтердез»)	Рідкий концентрований лужний миючий дезінфікуючий засіб з посиленою миючою дією для <i>дезінфекції, щоденних і генеральних прибирань і санітарної обробки</i>	Ефективний засіб проти Грам (+) і Грам (-) бактерій, вірусів (включаючи віруси гепатитів В і С, ВІЛ, герпесу, грипу, рота-, корона- , хантавіруси, вірус Avian influenza (збудник «пташиного» грипу) і ін.), патогенних грибів.	IV клас небезпеки (малонебезпечні речовина по ГОСТ 12.1.007-76) при інгаляційної та наскірної дії, не містить летючих і екологічно неблагополучних компонентів, не подразнює органи дихання і очі. Не має сенсibilізуючу, мутагенну, тератогенну, гонадотоксичну і канцерогенну дію. Дозволено застосування в присутності пацієнтів та персоналу, що не бере участі в проведенні дезінфекції.
2) ДЕЗЕКОН ОМ (компанія «Інтердез»)	Високоекономічний лужний низькопінний концентрований дезінфекційний	Ефективний засіб проти Грам (+) і Грам (-) бактерій (включаючи <i>Listeria</i>	IV клас небезпеки

	<p>засіб на основі композиції четвертинних амонієвих солей, амінів і бігуанідів для дезінфекції, комплексної мийки, дезодорування.</p>	<p>monocytogenes, Legionella pneumophila, P.aeruginosa, збудників туберкульозу), вірусів (включаючи віруси гепатитів В і С, ВІЛ, герпесу, грипу, рота-, корона, хантавіруси, вірус Avian influenza (збудник «пташиного» грипу) і ін.), патогенних грибів.</p>	
<p>3) ДЕЗЕФЕКТ (компанія «Інтердез»)</p>	<p>Ефективний і безпечний рідкий концентрований дезінфекційний засіб з миючим і дезодоруючим ефектом для дезінфекції та санітарної обробки.</p>	<p>Має антимікробні властивості проти широкого спектра Грам (+) і Грам (-) бактерій, вірусів (в т.ч. вірусів грипу, герпесу, аденовірусів, ВІЛ, вірусів гепатитів, рота, поліо-, ентеровірусів тощо), патогенних грибів, також володіє спороцидною дією.</p>	<p>IV клас небезпеки</p>
<p>4) МАКСИСАН (компанія «Інтердез»)</p>	<p>Рідкий висококонцентрований дезінфекційний засіб для дезінфекції, щоденних і генеральних прибирань та мийки.</p>	<p>Володіє бактерицидною, віруліцидною (в т.ч. по відношенню до вірусів гепатиту, СНІДу, герпесу, грипу, рота-, коронавіруса, збудників «пташиного грипу»), фунгіцидною і</p>	<p>IV клас небезпеки</p>

		спороцидною дією.	
5) НЕОПРИМ (компанія «Інтердез»)	Універсальний готовий до застосування рідкий дезінфекційний засіб на основі композиції етилового та ізопропілового спиртів без барвників і ароматизаторів для антисептичної обробки шкіри рук і тіла і швидкої дезінфекції твердих поверхонь	Висока ефективність проти транзиторних мікроорганізмів , має бактерицидну дію проти Грам (+) і Грам (-) бактерій, збудників кишкових і крапельних інфекцій і фунгіцидну дію ; істотно знижує чисельність резидентної мікрофлори шкіри.	IV клас небезпеки
6) НЕОСТЕРИЛ РОЗЧИН и НЕОСТЕРИЛ СЕРВЕТКИ (компанія «Інтердез»)	Універсальний готовий до застосування рідкий дезінфекційний засіб на основі композиції спиртів, без барвників і ароматизаторів для антисептичної обробки шкіри рук і тіла і швидкої дезінфекції твердих поверхонь.	Висока ефективність проти широкого спектру бактерій (в т.ч. щодо збудників туберкульозу і госпітальних інфекцій), вірусів (в т.ч. по відношенню до вірусу поліомієліту, збудників гепатитів А, В, С, СНІД, грипу, парагрипу, «пташиного» грипу, аденовірусної ентеровірусної, коронавірусної , респіраторно-синцитіальної, риновірусної, ротавірусної	IV клас небезпеки

		інфекції) і грибів	
7) НОВОХЛОР ЕКСТРА (компанія «Інтердез»)	Рідкий універсальний концентрований лужний дезінфекційний засіб на основі гіпохлориту натрію і комплексу допоміжних функціональних компонентів з широкою сферою застосування (дезінфекція, стерилізація, відбілювання)	Ефективно проти широкого спектру микроорганізмів : Грам (+) і Грам (-) бактерій , гнільних бактерій, вірусів (в т.ч. поліовірусів, вірусів гепатитів та ВІЛ, вірусів грипу всіх типів (в т.ч. H5N1 та H1N1), грибів , а також збудників особливо небезпечних інфекцій	III клас небезпеки (Помірно небезпечні речовини по ГОСТ 12.1.007- 76). Не має сенсibilізууючої і мутагенної дії. Розчини Новохлор-Екстра з вмістом активного хлору від 0,01% до 0,1% можуть застосовуватися в присутності осіб не причетних до проведення дезінфекційних робіт.
8) САНІКОН (компанія «Інтердез»)	Рідкий концентрований лужний миючий дезінфікуючий засіб з посиленням миючим ефектом для дезінфекції, щоденних і генеральних прибирань і санітарної обробки	Володіє широким спектром антимікробної активності, має бактерицидну, віруліцидну дію (в т.ч. проти збудників гепатитів, ВІЛ, герпесу, грипу, рота-, коронавіруса, хантавірусів, віруса «пташиного грипу»), фунгіцидну, спороцидну дію.	IV клас небезпеки
9) САНІМАКС (компанія	Рідкий висококонцентра ний нейтральний	Володіє бактерицидним, віруліцидним	IV клас небезпеки

«Інтердез»)	дезінфекційний засіб з помірним піноутворенням для дезінфекції, поточних і генеральних прибирань та мийки.	ефектом (в т.ч. проти вірусів гепатитів, герпесу, грипу, рота-, коронавіруса , збудників «пташиного грипу»), фунгіцидною (проти патогенних грибів і цвілі) і спороцидною дією.	
10) САНТАБ (компанія «Інтердез»)	Ефективний зручний в застосуванні універсальний і економічний деззасіб в формі швидкорозчинних таблеток для дезінфекції, мийки, поточного і генерального прибирання.	Має високий бактеріцидний ефект щодо широкого спектра Грам (+) і Грам (-) бактерій і ін. збудників, віруліцидний ефект (в т.ч. проти збудників гепатитів, СНІД, герпесу, грипу всіх типів, «пташиного» грипу, аденовірусної, ентеровірусної, коронавірусної , респіраторно - синцитіальної, риновірусної, ротавірусної, цитомегаловірусної інфекції тощо), фунгіцидною (проти патогенних грибів, в т.ч. спорових форм) дією.	IV клас небезпеки
11) САНІФЕКТ (компанія «Інтердез»)	Універсальний високоефективний і безпечний рідкий концентрований	Має антимікробні властивості проти широкого спектра Грам (+) і Грам (-)	IV клас небезпеки

	лужний дезінфекційний засіб з високим миючим і дезодоруючим ефектом.	бактерій, вірусів (в т.ч. вірусів грипу, герпесу, аденовірусів, ВІЛ, вірусів гепатиту, рота-, поліо-, ентеровірусів тощо.); патогенних грибів	
12) СОЛЗИМ (компанія «Інтердез»)	Високоєфективний безпечний універсальний засіб на основі комплексу трьох ензимів в формі порошку для очищення, дезінфекції + ПСО, швидкої дезінфекції, профілактичного, генерального прибирання і санітарної обробки.	Володіє високою бактеріцидною, віруліцидною дією (в т.ч. щодо збудників гепатитів, ВІЛ, грипу всіх типів, адено-, ентеро, корона- , рота-, риновірусної, респіраторно-синцитіальної інфекції і т.п.), з фунгіцидним, спороцидним ефектом.	IV клас небезпеки
13) СОЛКОР (компанія «Інтердез»)	Ефективний, зручний в застосуванні універсальний і економічний засіб у формі гранул для дезінфекції, передстерилізаційного очищення, миття, поточного і генерального прибирання.	Має високу бактерицидну дію щодо широкого спектру Грам (+) і Грам (-) бактерій, віруліцидну (в т.ч. проти збудників гепатитів, СНІД, герпесу, грипу всіх типів, «пташиного» грипу, аденовірусної, ентеровірусної, коронавірусної , респіраторно-синцитіальної, риновірусної, ротавірусної, цитомегаловірусної	IV клас небезпеки

		інфекції тощо), обладає фунгіцидною дією.	
14) СОЛЮКС (компанія «Інтердез»)	Дезінфекційний засіб високого рівня для дезінфекції, «холодної» стерилізації, дезінфекції високого рівня очищення, суміщеного з дезінфекцією.	Володіє бактерицидною, віруліцидною дією (віруси з оболонкою і без оболонки; включаючи найбільш стійкі), фунгіцидною і спороцидною дією.	IV клас небезпеки
15) СТРЕЙСИЛ (компанія «Інтердез»)	Готовий до застосування дезінфекційний засіб високого рівня для «холодної» стерилізації, дезінфекції високого рівня та дезінфекції виробів медичного призначення та швидкої дезінфекції поверхонь.	Володіє високим бактерицидним ефектом проти Грам (+) і Грам (-) бактерій, віруліцидним (в т.ч. проти поліо- і аденовірусів, вірусів гепатитів, ВІЛ, грипу всіх типів, парагрипу, герпесу, респіраторно-синцитіального вірусу, коронавірусів, поксвірусів, і з фунгіцидною дією.	IV клас небезпеки
16) МІКРАСЕПТ (компанія Лізоформ Медікал)	Містить комплекс догляду за шкірою, захищає шкіру рук від сухості і подразнень, зберігає еластичність і природний водно-жировий баланс шкіри.	Має віруліцидну (включаючи гепатит В, С, ВІЛ), бактерицидну, туберкулоцидну, фунгіцидну активність.	IV клас небезпеки
17) АХД 2000 експрес (компанія	Містить комплекс догляду за шкірою, захищає шкіру рук	Має віруліцидну (включаючи гепатит В, С, ВІЛ),	IV клас небезпеки

Лізоформ Медікал)	від сухості і подразнень, зберігає еластичність і природний водно-жировий баланс шкіри.	бактерицидну, туберкулоцидну, фунгіцидну активність.	
18) Хоспісепт (компанія Лізоформ Медікал)	Містить комплекс догляду за шкірою, захищає шкіру рук від сухості і подразнень, зберігає еластичність і природний водно-жировий баланс шкіри.	Має віруліцидну (включаючи гепатит В, С, ВІЛ), бактерицидну, туберкулоцидну, фунгіцидну активність.	IV клас небезпеки
19) АХД 2000 експрес серветки (компанія Лізоформ Медікал)	Унікальна економічна упаковка - 200 серветок. Серветки готові до використання. Містить систему захисту і пом'якшення шкіри. Швидка протимікробна активність (руки, поверхня) - 15 сек. Пролонгована антимікробна дія протягом 3-х годин. Не потребує змивання після нанесення на поверхню.	Швидка протимікробна дія. Володіє бактерицидною, туберкулоцидною, віруліцидною (ВІЛ, гепатити) і фунгіцидною активністю. Не викликає подразнень і алергічних реакцій шкіри.	IV клас небезпеки
20) ВПАСЕПТ (компанія Лізоформ Медікал)	Універсальність використання. Має пролонговану дію протягом 3-х годин (в тому числі під медичними рукавичками). Не викликає	Володіє бактерицидною, туберкулоцидною, віруліцидною, фунгіцидною активністю.	IV клас небезпеки

	<p>подразнень і алергічних реакцій шкіри. Містить систему захисту і пом'якшення шкіри.</p>		
<p>21) ФЕРМІСЕПТ (компанія Лізоформ Медікал)</p>	<p>Засіб без хлору і альдегідів. Універсальне застосування. Відмінно очищає поверхні інструментів без додаткового механічного впливу. Робочі розчини засобу мають виражені миючі, дезодоруючі, зволожуючі, емульгуючі властивості.</p>	<p>Володіє бактеріцидною, туберкулоцидною, віруліцидною, фунгіцидною, спороцидною активністю.</p>	<p>IV клас небезпеки</p>
<p>22) БЛАНІДАС АКТИВ та БЛАНІДАС ОКСІДЕЗ (компанія Лізоформ Медікал)</p>	<p>Засіб на основі четвертинних амонієвих сполук, ферментів (ліпаза, амілаза, протеаза). Не містить хлору, альдегідів, окислювачів. Універсальне використання. Відсутність запаху.</p>	<p>Має активність по відношенню до збудників інфекцій бактеріальної етіології (включаючи туберкульоз і особливо небезпечні інфекції), інфекцій вірусної етіології (включаючи вірус «свинячого грипу» А Н1N1, коронавірусу, гепатиту, вірусу СНІДу (ВІЛ), герпеса, поліомієліта та ін.), інфекцій</p>	<p>IV клас небезпеки</p>

		грибкової етіології , має спороцидні властивості.	
23) ЛІЗОФОРМИН 3000 (компанія Лізоформ Медікал)	Засіб (основа – глутаровий альдегід) обладає миючими дезодоруючими, зволожуючими, емульгуючими властивостями. Якісна дезінфекція при мінімальних концентраціях. Засіб зберігає властивості після замерзання і відтавання.	Володіє бактеріцидною, туберкулоцидною, віруліцидною, фунгіцидною, спороцидною дією.	IV клас небезпеки
24) ЛІЗОФОРМИН СПЕЦІАЛЬ (компанія Лізоформ Медікал)	Має приємний аромат і хороші миючі властивості. Можливість використання в присутності пацієнтів, відвідувачів.	Має активність по відношенню до інфекцій бактеріальної етіології (небезпечні та особливо небезпечні інфекції), інфекцій вірусної етіології (включаючи вірус «свинячого грипу» А Н1N1, гепатитів, вірус СНІДу (ВІЛ), герпес, поліомієліт та ін.), інфекцій грибкової етіології.	IV клас небезпеки
25) АЕРОДЕЗІН (компанія Лізоформ Медікал)	Готовий для використання спиртовмісній, безальдегідний розчин. Не потребує	Володіє бактерицидною, туберкулоцидною, віруліцидною, фунгіцидною дією	IV клас небезпеки

	змивання. Не впливає на дихальну систему персоналу та пацієнтів, використовується методом протирання або зрошення.		
26) СПОРОСЕПТ (компанія Лізоформ Медікал)	Засіб на основі глутарового альдегіду.	Активний по відношенню до збудників бактеріальної етіології (включаючи туберкульоз, і особливо небезпечні інфекції), вірусної етіології (включаючи вірус «свинячого грипу» А Н1N1, гепатиту, вірус СНІДу (ВІЛ), герпес, поліомієліт, коронавірус та ін.), інфекцій грибової етіології , має спороцидні властивості.	IV клас небезпеки
27) Стериліум гель (компанія BODE CHEMIE HAMBURG, Германия)	Гелевий спиртовий антисептик для рук з захисним ефектом шкіри.	Активний по відношенню до збудників бактеріальної етіології (включаючи туберкульоз, і особливо небезпечні інфекції), вірусної етіології (включаючи вірус	IV клас небезпеки

		«свинячого грипу» А Н1N1, гепатиту, вірус СНІДу (ВІЛ), герпес, поліомієліт, коронавірус та ін.), інфекцій грибкової етіології , має спороцидні властивості.	
--	--	--	--

При підготовці матеріалів використана інформація Інтернет-джерел, офіційного сайту МОЗ України, ВООЗ, компаній Інтердез, Лізоформ Медікал та інших.